

Štefanèiæ

Autor Administrator

Vlado Štefanèiæ

Ljepota Zagreba je u njegovim je ljudima

Snježana Rajaèiæ
, Vjesnik

Pravo kazališne za glumca počinje 1948. godine. U to je vrijeme Zagreb imao sedam kabareta koji su tada bili višestruki i noćni, a danas je estrada, kaže legenda zagrebačkog mjuzikla Vlado Štefanèiæ

Taj mali Štefanèiæ ni talent, on je genije«, tako je o Vladi Štefanèiæu, glumcu i redatelju, svojedobno zborio glasoviti kazališni bard Branko Gavella. Iako je rođeni Vukovarac, sa Zagrebom Štefanèiæ dugovjeko ljubuje. To, kaže, višestruki nije tajna. Iako Zagrebu mnogi izjavljaju ljubav i hofiraju mu, grad je ne uzvraća svima jer moraju je zaslužiti.

U Vukovaru, odakle su oèevi korijeni, rodio se kad je »tam' bil' krasan komfor i ladanjska atmosfera u zelenilu i miru Štefanèiæovog brda, u kući mesara Dara Štefanèiæa«, prisjeća se glumac dragog mu mjesta gdje je prvi put »zadreèal«. Nakon te prve životne epizode s roditeljima dolazi u Zagreb, a njegovo se djetinjstvo odvija od Ilice 42 do 246.» U Zagrebu sam gotovo 80 godina i još uvijek ga otkrivam. U njemu je nemalo nevidljive ljepote, a ona vidljivija je u ljudima«, kaže Štefanèiæ te dodaje da je to jezgra Zagreba koji je u njegovoj mladosti brojao 200.000 stanovnika. Ono što se danas bilježi stanovnicima Zagreba, bez ikakve zloće kaže glumac, naziva se »dojdekima«. To višestruki je jer smatra da postoje rođeni i prirodni Zagrepèani.

U djetinjstvu se glumac èesto selio, a Štefanèiæova i konaèna selidba, kaže, bila je kada su se skrasili u kući u Ilici 246. Ona mu je obilježila cijeli život, karijeru - sportsku i glumaèku. Nemalo je znaèajnih ljudi tamo živjelo, od Borisa Maga Štefanèiæa, arhitekta i autora stadiona na Poljudu, novinara Dena Jeliniæa, pravnika Željka Horvatiæa i drugih. U toj je kući rođeno i prvo, kako kaže, tavansko kazališne, a iz grupe tadašnjih dječaka stasala je nekolicina znaèajnih ljudi.

Bilo je to vrijeme rata u kojem je Štefanèiæ s pajdašima stvarao kazališne na području Domobranske ulice na Èrnomeru. Osim sportskih terena, u ulici je oživjelo tada i nekoliko »kvadrata« zemlje gdje su uzgajali povrće da bi preživjeli, jer bila su teška vremena.

Pravo kazališne za glumca počinje 1948. godine, u vrijeme kada je ono ljudima bila fascinacija i najveća vrsta teatarske i glazbene umjetnosti. U to je vrijeme Zagreb imao èak sedam kabareta koji su tada bili višestruki i noćni, a danas je estrada. Kabaret je predstavljao vrhunsku zabavu s pravim profesionalcima. Prvaci nacionalnih kazališna poput Dubravka Dujšiniæa i Tita Strozziæa nakon predstava u HNK-u odlazili su igrati u kabaret.

Štefan

je od malena bio zadojen teatrom koji je redovito pohodio. Iz tog mu je doba, kaže, ostala slika košice s kojom su se vraćali doma nakon zadnje predstave, ali i konja kojima su na kopita stavljali neko to nalik papučama kako ne bi remetili noćni mir. U Ilici 246 živjelo se, kaže, od najboljeg do najgoreg, posebice za ratnog razdoblja. Po svršetku rata dugo je, ističe Štefan, vrijedilo ono najgore, uključujući glad i točnice. Bolji život Zagreb bilježi sedamdesetih godina prošlog stoljeća, kaže on te ističe da je imao sreću živjeti u gradu koji mu je bio najljepša scenografija u koju je ugradio vedro glazbeno kazalište - mjuzikl.

Za

njega i danas traje bitka, to vjeruje jer ono što je izboreno u zagrebačkoj kazališnoj mjuzikla, kojoj je matierna kuća »Komedija«, gotovo da nestaje. Danas se, kaže, vraćamo uprizorenjima manje vrijednih američkih mjuzikla, a domaćih uradaka nema. U 60 godina rada zadovoljan je što je uspio uvesti mjuzikl i u druge kazališne kuće u Hrvatskoj, od Osijeka i Rijeke do Dubrovnika. Danas, smatra glumac, gotovo i nema kazališta koje ne igra mjuzikl, iako su u većini slučajeva to komedije s glazbom i, kako se nekad govorilo, pucanjem i pjevanjem.

Bijeli Božić uz omiljenog Štefana

»Od kada pamtim, Zagreb je imao jedan od najljepših srednjoeuropskih božićnih običaja. Mi djeca na Badnjak našas bi se našli u predsoblju znajući da se u dnevnoj sobi događa čudo, jer mali Isusek kiti golemi bor od poda do stropa. On je uvijek bio srebrnkast, kao i sve kuglice i svileni srebrni bomboni. Na njemu su bile prave svjetlice i prskalice, a u određeno vrijeme oglasilo bi se zvonce s bora«, priča Štefan. Znali su, kaže, tada da moraju kleknuti i izmoliti molitvu i otpjevati božićnu pjesmu. Za to vrijeme sva pažnja bila je usmjerena na darove pod borom. »Meni su kroz sve te godine najdraži poklon bila sabrana djela Augusta Štefana s crtežima glasovitog Andrije Maurovića na naslovnici. Stoga bijeli zagrebački Božić vežem i uz najzagrebačkijeg književnika - Augusta Štefana«, kaže Štefan.

Ima glumaca, ali nema vođa

Glumac je bit kazališta pa mora imati posebnu osobnost i biti posvećen tom pozivu, kaže Štefan. Dodaje da danas Zagreb ima više nego ikad mladih i talentiranih glumaca, ali nema vođa kakav je nekad bio glasoviti Gavella. Karizmatičan s puno znanja, velikim oćima i kosom poput lavlje grive Gavella je, kaže Štefan, bio zaljubljen u kazalište i glumca. Dodaje da je u toj ljubavi ljubio, urlao i samo što nije tukao, ali je teatar neizmjereno volio. Bio je veliko kazališno crkveno zvono čiji se zvuk i danas čuje.